STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 9635
20 maart
2025

Tijdelijke bestuurlijke overeenkomst openstelling Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Tijdelijke afspraken om gegevensvoorziening over natuur (dier- en plantensoorten) voor het publiek in brede zin beschikbaar te stellen als overbrugging naar een wettelijke verankering hiervan als natuurregister.

Partijen:

Gedeputeerde Staten van de twaalf provincies en de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (hierna: LVVN), allen in hun hoedanigheid van bestuursorgaan;

Overwegingen:

1. Partijen, ieder vanuit zijn onderscheidenlijke taken, verantwoordelijkheden en doelstellingen, hechten groot belang aan toegankelijke en betrouwbare gegevensvoorziening over natuur (dier- en plantensoorten) voor het publiek in brede zin en voor de uitvoering van hun publieke taken, het behartigen van openbare belangen en de naleving van internationale en Europeesrechtelijke verplichtingen;
2. De Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF) van de Stichting Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: de Stichting NDFF) bevat als databank gevalideerde natuurgegevens over dier- en plantensoorten. Deze gegevens zijn dankzij een netwerk van verschillende organisaties van het netwerk SoortenNL[1] en Sovon,[2] en hun vrijwilligers (hierna: Soortenorganisaties) verzameld. Daarnaast bevat de NDFF ook veel gegevens die zijn aangeleverd door individuele waarnemers. In totaal bevat de NDFF ruim 200 miljoen gevalideerde gegevens waardoor de NDFF een uniek karakter heeft;
3. Partijen hebben vanaf 2021 gezamenlijk een transitieproces in gang gezet teneinde de NDFF toekomstbestendig te laten functioneren en toegankelijk te maken voor een ieder en dit wettelijk te verankeren in het stelsel van de Omgevingswet als een publiek natuurregister;
4. Bij dit transitieproces is het functioneren van de NDFF gewaarborgd door de uitvoeringsorganisatie BIJ12 van het Interprovinciaal Overleg (IPO) die als constante en verbindende factor de NDFF beheert en exploiteert krachtens een daartoe door de Stichting NDFF verstrekte licentie aan IPO/BIJ12;
5. Partijen hebben hun samenwerkingsafspraken voor het transitieproces vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst Beheer en Exploitatie en Transitie Nationale Databank Flora en Fauna 2021-2024 en wensen deze samenwerking na 31 december 2024 voort te zetten;
6. IPO/BIJ12 voert bij deze samenwerking het beheer en de exploitatie van de NDFF uit in afstemming met Partijen die hiervoor ook de benodigde financiële middelen beschikbaar stellen. Partijen hebben gezamenlijk besloten dat het feitelijke beheer zoals uitgevoerd door IPO/BIJ12 door de provincies wordt voortgezet;[3]
7. Voor de wettelijke verankering van de NDFF als een register in het stelsel van de Omgevingswet zetten Partijen in op het realiseren van één formele beheerder van het natuurregister waarbij de uitvoering door IPO/BIJ12 wordt voortgezet en toekomstbestendig wordt ingericht. Deze inzet van Partijen is afgestemd met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die heeft geadviseerd over zowel de interbestuurlijke verhoudingen tussen Rijk en provincies als het stelsel van de Omgevingswet;
8. Partijen dienen voor het door hen beoogde publieke natuurregister een aantal wettelijke procedures en processen te doorlopen voor de daarvoor benodigde regelgeving op grond van de Omgevingswet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;
9. Er is dientengevolge een overbruggingsperiode van 1 januari 2025 tot het eind van de transitiefase, zijnde het moment van vaststelling en inwerkingtreding van de algemene maatregel van bestuur voor instelling van het natuurregister en de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling van de twaalf provincies ten behoeve van één formele beheerder van het natuurregister;
10. Partijen wensen tijdens de overbruggingsperiode de NDFF feitelijk per 1 januari 2025 algemeen en kosteloos open te stellen voor een ieder met toepassing van het zogenoemde Open Data Beleid (bijlage 1) dat inhoudt dat overheidsdata voor zover deze niet vallen onder uitzonderingen op

[1] SoortenNL is een netwerkorganisatie waarbij negen organisaties zijn aangesloten die zich inzetten voor onderzoek naar en bescherming van soorten in Nederland.
[2] Sovon Vogelonderzoek Nederland
[3] Besluitvorming in het bestuurlijk overleg Natuur van 29 november 2023.

grond van de Wet open overheid (WOO) beschikbaar zijn voor iedereen;
11. Partijen hebben naar aanleiding van hun wensen overleg gevoerd met de Stichting NDFF die zich als eigenaar van de NDFF bereid heeft verklaard om tijdens de overbruggingsperiode voor de periode van 1 jaar, met een mogelijke verlenging van maximaal 1 jaar, de verstrekte licentie aan IPO/BIJ12 aan te passen zodat de NDFF tijdelijk volgens de wensen van Partijen kan worden beheerd en geëxploiteerd totdat de wettelijke verankering gereed is.
12. Partijen hebben overleg gevoerd met de Soortenorganisaties en andere relevante veldpartijen zoals vertegenwoordigd in het Brede Gesprek Transitie NDFF[4]. Partijen houden rekening met de cruciale rollen die deze Soortenorganisaties en veldpartijen voor de NDFF vervullen. De Soortenorganisaties en veldpartijen zijn in hun waarnemende, bronhoudende en validerende rollen onontbeerlijk voor het welslagen en functioneren van de NDFF en de transitie naar een natuurregister. Partijen willen deze samenwerking bestendigen in de tijdelijke situatie en de structurele wettelijke situatie daarna.
13. Gelet op het voorgaande beogen Partijen in deze tijdelijke bestuurlijke overeenkomst hun afspraken vast te leggen.

Komen als volgt overeen:

1. Doel van de tijdelijke bestuurlijke overeenkomst

Partijen leggen in deze bestuurlijke overeenkomst een aantal afspraken vast met als doel de NDFF feitelijk per 1 januari 2025 algemeen en kosteloos open te stellen voor een ieder met toepassing van het Open Data Beleid bedoeld in onderdeel 3.

2. Tijdelijke afspraken voor overbruggingsperiode

1. Deze afspraken zijn tijdelijk en gelden voor de overbruggingsperiode van 1 januari 2025 tot het einde van de transitiefase. Dat is het moment van vaststelling en inwerkingtreding van de algemene maatregel van bestuur voor instelling van het natuurregister en de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling van de twaalf provincies ten behoeve van één formele beheerder van het natuurregister.
2. Gedurende de overbruggingsperiode zorgen Partijen ervoor dat de Samenwerkingsovereenkomst Beheer, Exploitatie en Transitie Nationale Databank Flora en Fauna 2021–2024 met IPO/BIJ12 wordt voortgezet zodat de daarin opgenomen governance in stand blijft tot het einde van de transitiefase.

3. Feitelijk beheer en exploitatie overbruggingsperiode door IPO/BIJ12 en Open Data Beleid

1. Partijen zorgen samen dat het dagelijks beheer en de exploitatie van de NDFF zoals uitgevoerd door IPO/BIJ12 kan worden voortgezet in de overbruggingsperiode. Daartoe verlengen zij de afspraken uit de samenwerkingsovereenkomst Beheer en Exploitatie en Transitie Nationale Databank Flora 2021–2024.
2. In de overbruggingsperiode waarborgen Partijen in gezamenlijkheid dat het beheer en de exploitatie van de NDFF door IPO/BIJ12 wordt uitgevoerd zodat de NDFF algemeen en kosteloos open is gesteld met toepassing van het Open Data Beleid zoals uiteengezet in bijlage 1 die integraal onderdeel uitmaakt van deze bestuurlijke overeenkomst.
3. Het Open Data Beleid zoals uiteengezet in bijlage 1 houdt voor Partijen het uitgangspunt in – voor zowel de NDFF tijdens de overbruggingsperiode als het beoogde natuurregister – dat gegevens voor een ieder beschikbaar worden gesteld tenzij er gegronde redenen zijn om die beschikbaarstelling achterwege te laten gelet op internationale en Europese wettelijke kaders zoals het Verdrag van Aarhus, de Algemene verordening gegevensbescherming of de Wet open overheid. Dit sluit ook aan bij de licentievoorwaarden die de Stichting NDFF heeft gesteld aan de licentiehouder voor het beheer en de exploitatie van de NDFF, IPO/BIJ12.
4. Voor Partijen vormt de lijst met kwetsbare soorten in bijlage 2 een integraal onderdeel van het Open Data Beleid met betrekking tot de NDFF en het beoogde natuurregister. Gelet op het belang om kwetsbare soorten te beschermen kan openbaarmaking van informatie over deze kwetsbare soorten achterwege worden gelaten. De lijst met kwetsbare soorten geeft een nadere invulling voor welke soorten deze uitzondering van toepassing kan zijn en maakt dit transparant en kenbaar.

[4] Naast de Soortenorganisaties zijn vertegenwoordigd in het Brede Gesprek Transitie NDFF: Observation International, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, de provincies, het Ministerie van LVVN, Rijkswaterstaat, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Unie van Waterschappen, het Waterschapshuis, het stichtingsbestuur NDFF en het IPO/BIJ12.

4. Financiële bijdragen van Partijen

1. Partijen zijn bereid financiële bijdragen te leveren aan het beheer en de exploitatie van de NDFF door IPO/BIJ12 in de overbruggingsperiode. Daarbij nemen zij de relevante internationale en nationale wettelijke kaders en procedures in acht.
2. Op basis van de door de Stuurgroep NDFF periodiek goedgekeurde begroting van IPO/BIJ12 voor de uitvoering van het beheer en de exploitatie van de NDFF in de overbruggingsperiode is voor Partijen het uitgangspunt voor de verdeelsleutel van hun financiële bijdragen dat LVVN 20% beschikbaar stelt en de gezamenlijke provincies 80% beschikbaar stellen.
3. Partijen houden bij hun financiële bijdragen rekening met onvoorziene omstandigheden. Indien dergelijke omstandigheden zich voordoen treden Partijen in overleg om tot een minnelijke oplossing te komen.

5. Inrichting beheer en exploitatie overbruggingsperiode en natuurregister

1. Partijen zorgen ervoor dat IPO/BIJ12 als de huidige beheerder en exploitant van de NDFF en de beoogde feitelijke beheerder van het natuurregister kan (blijven) functioneren.
2. Ten behoeve van de continuïteitsborging achten Partijen het van belang dat IPO/BIJ12 met de Soortenorganisaties en de relevante veldpartijen zoals vertegenwoordigd in het Brede Gesprek Transitie NDFF afspraken maakt en vastlegt voor hun samenwerking in een of meer samenwerkingsovereenkomsten tijdens de overbruggingsperiode (NDFF) en voor na het einde van de transitiefase (natuurregister).

6. Algemene afspraken

1. Deze bestuurlijke overeenkomst is niet in rechte afdwingbaar en treedt in werking na ondertekening door alle Partijen en vervalt met ingang van de dag dat de algemene maatregel van bestuur voor instelling van het natuurregister in werking treedt en de vaststelling van de gemeenschappelijke regeling van de twaalf provincies ten behoeve van één formele beheerder van het natuurregister.
2. Deze bestuurlijke overeenkomst kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze overeenkomst is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.
3. Partijen treden acht maanden na inwerkingtreding in overleg met Stichting NDFF over de voortgang van de transitiefase. Daarbij bespreken zij in elk geval de bereidheid van de Stichting NDFF om de aanpassing van de verstrekte licentie aan IPO/BIJ12 voor de overbruggingsperiode te verlengen met maximaal 1 jaar. Partijen kunnen naar aanleiding van dit overleg deze bestuurlijke overeenkomst wijzigen of beëindigen.
4. Partijen kunnen deze bestuurlijke overeenkomst opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze overeenkomst billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. Wanneer een Partij de bestuurlijke overeenkomst opzegt, eindigt de overeenkomst voor alle Partijen.
5. Binnen twee maanden na ondertekening van deze bestuurlijke overeenkomst wordt de zakelijke inhoud daarvan gepubliceerd in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend, op 23 januari 2023

Gedeputeerde Staten van de provincies Drenthe, Flevoland, Fryslân, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland, ingevolge hun besluiten betreffende het verlenen van een mandaat, ieder afzonderlijk en gezamenlijk
namens hen:
J. Beemsterboer
gedeputeerde Wonen, Landbouw en Visserij, Stikstofbanken en het Provinciaal programma landelijk gebied van de provincie Noord-Holland alsmede voorzitter van de Bestuurlijke adviescommissie Landelijk Gebied van het Interprovinciaal Overleg

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie